

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

PVN piemērošana darījumiem tiešsaistes platformās

Materiāls sagatavots: 20.02.2025.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 13.03.2026.

Anotācija

Atjaunota informācija apakšadaļā "2.5. Reģistrēšanās iesnieguma iesniegšana un nodokļa nomaksa", ņemot vērā PVN reģistrācijas iesnieguma veidlapas nosaukuma maiņu.

Saturs

1. Vispārīga informācija	4
1.1. Platformu noteikumi.....	5
1.2. Darījumu partneri	5
1.3. Nodokļa maksātāji	6
1.4. Nodokļa rēķina vai rēķina izrakstīšana	7
1.5. Ar nodokli apliekamie darījumi un nodokļa likmes	7
1.6. Kritēriji darījuma vietas noteikšana	8
1.7. Preču un pakalpojumu veida nozīme	8
1.8. Struktūrvienības reģistrēšana.....	9
2. Neregistrētiem nodokļa maksātājiem	10
2.1. Tiesības neregistrēties kā nodokļa maksātājam.....	10
2.2. Nepieciešamība reģistrēties kā nodokļa maksātājam	10
2.3. Reģistrācijas sliekšņu noteikšana	13
2.4. Pakalpojumi, kuru dēļ jāreģistrējas	15
2.5. Reģistrēšanās iesnieguma iesniegšana un nodokļa nomaksa	16
2.6. Reģistrēšanās kā PVN maksātājam īpašajā kārtībā	20
2.7. Reģistrēšanās OSS.....	20
2.8. MVU pārrobežu režīma piemērošana iekšzemes nodokļa maksātājiem	20
2.9. Piemēri.....	21
3. Reģistrētiem nodokļa maksātājiem	25
3.1. Nodokļa piemērošana saņemtajiem pakalpojumiem.....	25
3.2. Nodokļa piemērošana sniegtajiem pakalpojumiem	27
3.3. Nodokļa piemērošana preču iegādēm ES teritorijā.....	27
3.4. Nodokļa piemērošana preču piegādēm	27
3.5. Pārreģistrēšanās īpašajā kārtībā (vispārējā reģistrācija → īpašā PVN kārtība)	28
3.6. Piemēri.....	29
4. Tabulas.....	31

1. Vispārīga informācija

Jebkurai personai (gan fiziskai, gan juridiskai), kas ir izvēlējusies savas saimnieciskās darbības ietvaros izmantot interneta piedāvātās iespējas, noteikti jāņem vērā Pievienotās vērtības nodokļa likumā, kā arī citos pievienotās vērtības nodokli (turpmāk – PVN vai nodoklis) regulējošos normatīvajos aktos noteiktais.

Saimnieciskā darbība ir jebkura **sistemātiska**, patstāvīga **darbība par atlīdzību**, kas **ietver ražošanu, tirdzniecību vai pakalpojumu sniegšanu, lauksaimniecisko darbību**.¹

Saimniecisko darbību veic amatnieks, kurš regulāri pārdod izstrādājumus piemēram, *Etsy* platformā, vai grafiskais dizainers, kurš piedāvā savus pakalpojumus ārvalstu klientiem.

Par saimniecisko darbību uzskatāma arī materiālā vai nemateriālā **īpašuma izmantošana nolūkā sistemātiski gūt ienākumus**. Piemēram, telpu izīrēšana vai nemateriālo aktīvu, piemēram, programmatūras lietošana.

Sistemātiskums nozīmē **vienveidīgu darbību atkārtēšanos noteiktā laika periodā**.

Tiešsaistes jeb interneta platformām ir arvien lielāka loma sociālajā un ekonomiskajā jomā. Teju katra saimnieciskās darbības veicēja darbībā vairāk vai mazāk tiek izmantotas tiešsaistes platformas, piemēram, meklētājprogrammas (*Google, Bing*), saziņas platformas (*Zoom, WhatsApp, Microsoft Teams*), sociālie tīkli (*Facebook, Instagram, LinkedIn, TikTok*), tirdzniecības platformas (*Etsy, eBay, Amazon*), lietotņu veikali (*Apple App Store, Google Play*), rezervēšanas platformas (*Booking.com, Airbnb*) u. tml.

Platformas parasti sauc par “divpusējiem” vai “daudzpūsējiem” tirgiem, kuros platformas operators apvieno lietotājus, lai veicinātu mijiedarbību (informācijas apmaiņu, komercdarījumu utt.). Digitālo tirgu kontekstā atkarībā no platformas uzņēmējdarbības modeļa lietotāji var būt produktu vai pakalpojumu pircēji, pārdevēji, reklāmdevēji, programmatūras izstrādātāji utt.²

Veicot saimniecisko darbību, persona var izmantot sev vai citai personai piederošus interneta veikalus.

Interneta veikals ir tiešsaistes platforma vai vietne, kas ļauj lietotājiem apskatīt, iegādāties un samaksāt par precēm vai pakalpojumiem, izmantojot internetu. Tas ir digitāls tirdzniecības kanāls, kas nodrošina pircējiem iespēju iepirkties attālināti, izmantojot datoru vai mobilo ierīci.

¹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 4. pants.

² Eiropas Komisijas darba dokuments “Tiešsaistes platformas” (*Online Platforms*, SWD(2016) 172 final): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX%3A52016SC0172>.

Personai, kas veic saimniecisko darbību, pirms tā sāk izmantot kādu **platformu par atlīdzību**, iespējams, jāreģistrējas kā PVN maksātājam un darījumiem jāpiemēro PVN.

Informatīvais materiāls paredzēts iekšzemes, proti, Latvijas Republikas teritorijas³ nodokļa maksātājiem, kas izmanto vai plāno izmantot vienu vai vairākas platformas, īpaši tirdzniecības platformas, bet neizslēdzot citu platformu veidus.

1.1. Platformu noteikumi

Ja nodokļa maksātājs ir nolēmis izmantot platformas, kas ar tās lietotājiem neslēdz līgumus rakstveidā, bet ļauj tās pakalpojumus izmantot, piekrītot attiecīgajiem noteikumiem, tad šī nodokļa maksātāja pienākums ir rūpīgi ar tiem iepazīties pirms piekrišanas ievērot konkrētos noteikumus.

Līdzīgi ir gadījumos, kad platformas ar saviem lietotājiem slēdz distances līgumus. Lietotāja pienākums ir pirms līguma noslēgšanas rūpīgi iepazīties ar konkrētā līguma noteikumiem. Proti, nevienai personai nevajadzētu uzsākt darījumus, izmantojot tirdzniecības platformu, līdz tai nav pilnīgi skaidri šīs platformas lietotāju līgumā vai noteikumos ietvertie nosacījumi.

Ja rodas neskaidrības ar platformas lietošanas noteikumiem vai tās līgumos ietvertajiem nosacījumiem, **ar attiecīgajiem jautājumiem jāvērsas pie konkrētās platformas.**

1.2. Darījumu partneri

Ja darījumi tiek slēgti interneta vidē, nevis klātienē, var būt grūtāk identificēt savu darījuma partneri. Iespējams, tieši konkrēto platformu lietošanas noteikumos jau ir atrunāts, piemēram, no kā tiek iegādāta prece vai saņemti pakalpojumi un kam tiek pārdotas preces vai sniegti pakalpojumi.

Proti, ja plānots izmantot tirdzniecības platformas, pēc šo platformu līgumos vai noteikumos ietvertajiem nosacījumiem ir jāsecina, vai konkrētā platforma darījumos iesaistās kā faktiskais preču pircējs un pakalpojumu saņēmējs un attiecīgi tālākais preču pārdevējs vai pakalpojumu sniedzējs vai arī tā darbojas tikai kā starpnieks. Turklāt platformas faktiskā loma darījumos var būt atkarīga no konkrētā darījuma veida vai citiem būtiskiem aspektiem.

Tiesiski nav iespējams slēgt darījumu ar neidentificētu personu, tāpēc pirms darījuma veikšanas **personai pašai ir jāidentificē darījuma partneris.**

Personai, kas veic saimniecisko darbību, ir jāievēro arī likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15. panta pirmās daļas 13. punkts, saskaņā ar kuru viens no nodokļu maksātāju vispārīgajiem pienākumiem ir šajā likumā noteiktajos gadījumos ievērot aizliegumu pildīt maksājumu saistības vai veikt darījumus ar nodokļu maksātāju,

³ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1. panta 6. punkts.

kuram Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) ir apturējis saimniecisko darbību, izņemot šā likuma 34.¹panta desmitajā daļā paredzēto gadījumu. Tāpat, ievērojot Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumu, ir aizliegts veikt darījumus ar personām, kas ir pakļautas Latvijas vai starptautiskajām sankcijām.

VID ieteikumi darījuma partnera un darījuma riska novērtēšanai pieejami VID tīmekļvietnē <https://www.vid.gov.lv/lv/darijuma-partnera-un-darijuma-riska-novertesana>.

1.3. Nodokļa maksātāji

Nodokļa maksātājs ir persona, kas patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru saimniecisko darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa vai rezultāta.⁴

Nodokļa maksātājus iedala šādi:

- **iekšzemes** nodokļa maksātāji:
 - a) **reģistrēti nodokļa maksātāji** – nodokļa maksātāji, kuri reģistrēti VID PVN maksātāju reģistrā,
 - b) **neregistrēti nodokļa maksātāji** – nodokļa maksātāji, kuri, izmantojot Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteiktās tiesības, nav reģistrējušies VID PVN maksātāju reģistrā;
- **citas Eiropas Savienības** (turpmāk – ES) **dalībvalsts** (turpmāk arī – citas dalībvalsts) nodokļa maksātāji:
 - a) citas dalībvalsts reģistrēti nodokļa maksātāji – nodokļa maksātāji, kuri nodokļa maksāšanas vajadzībām ir reģistrēti citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā,
 - b) citas dalībvalsts neregistrēti nodokļa maksātāji – nodokļa maksātāji, kuri nav reģistrēti citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā un kuru juridiskā adrese vai dzīvesvieta ir citā dalībvalstī;
- **trešo valstu vai trešo teritoriju** nodokļa maksātāji:
 - a) trešo valstu vai trešo teritoriju reģistrēti nodokļa maksātāji – nodokļa maksātāji, kuriem ir piešķirts nodokļa maksātāja identifikācijas numurs vai tam līdzvērtīgs numurs, kas nodokļa piemērošanas vajadzībām ļauj identificēt nodokļa maksātāju un ko piešķirusi valsts, kurā nodokļa maksātājs veic saimniecisko darbību,
 - b) trešo valstu vai trešo teritoriju neregistrēti nodokļa maksātāji – nodokļa maksātāji, kuriem nav piešķirts nodokļa maksātāja identifikācijas numurs vai tam līdzvērtīgs numurs, kas nodokļa piemērošanas vajadzībām ļauj identificēt nodokļa maksātāju un ko piešķir valsts, kurā nodokļa maksātājs veic saimniecisko darbību.⁵

Turklāt jebkuru juridisko personu, kas nav nodokļa maksātājs, uzskata par nodokļa maksātāju, ja tā iegādājas preces ES teritorijā vai saņem pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmo daļu.⁶

⁴ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 3. panta pirmā daļa.

⁵ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 3. panta otrā daļa.

⁶ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 3. panta vienpadsmitā daļa.

1.4. Nodokļa rēķina vai rēķina izrakstīšana

Vispārīgā gadījumā **reģistrēta nodokļa maksātāja** pienākums ir izrakstīt nodokļa rēķinu vai nodrošināt, ka trešā persona viņa vārdā vai preču vai pakalpojumu saņēmējs izraksta nodokļa rēķinu par:

- jebkurām veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem;
- avansa maksājumu, ko tas saņēmis pirms veiktās preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas, izņemot saņemto avansa maksājumu par preču piegādi ES teritorijā;
- tālpārdošanas darījumiem⁷, izņemot, ja tas ir reģistrējies savienības režīmā⁸ (turpmāk – OSS režīms) izmantošanai.⁹

Ja darījuma partneris, proti, preču pircējs vai pakalpojumu saņēmējs, ir persona, kas nav nodokļa maksātāja, vai ir neregistrēts nodokļa maksātājs, tad **reģistrēta nodokļa maksātāja** pienākums ir izrakstīt nodokļa rēķinu par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu pēc šo personu pieprasījuma.¹⁰

Par **nodokļa rēķinu** uzskata dokumentu papīra vai elektroniskā formā, kurā norādīti Pievienotās vērtības nodokļa likuma 125. panta pirmajā daļā minētie rekvizīti un informācija, savukārt šā likuma 126. panta pirmajā daļā norādīti vienkāršotā nodokļa rēķinā iekļaujamie rekvizīti un informācija.

Ja nav pienākuma izrakstīt nodokļa rēķinu, tad darījumu uzskaitē izmantojams dokuments atbilstoši Grāmatvedības likumā noteiktajam.

Tātad **reģistrēta nodokļa maksātāja** pienākums ir vienmēr izrakstīt nodokļa rēķinu par katru veikto darījumu, ja tā darījuma partneris ir reģistrēts nodokļa maksātājs, kā arī par katru tālpārdošanas darījumu, ja tas nav reģistrējies OSS režīmā izmantošanai.

Citos gadījumos, ja nodokļa rēķinu var neizrakstīt, kā arī par **neregistrēta nodokļa maksātāja** veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem ir noformējami grāmatvedības attaisnojuma dokumenti atbilstoši Grāmatvedības likumā noteiktajam.

1.5. Ar nodokli apliekamie darījumi un nodokļa likmes

Ar nodokli apliekamie darījumi ir šādi saimnieciskās darbības ietvaros **iekšzemē** veikti darījumi:

- preču piegāde¹¹ (tai skaitā preču piegāde ES teritorijā¹² un preču eksports¹³) par atlīdzību;
- pakalpojumu sniegšana¹⁴ par atlīdzību;
- preču iegāde ES teritorijā¹⁵ par atlīdzību.¹⁶

⁷ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 10.¹ pants.

⁸ Pievienotās vērtības nodokļa likuma, 140.³ pants.

⁹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 127. panta pirmā daļa.

¹⁰ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 127. panta trešā daļa.

¹¹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1. panta 20. punkts.

¹² Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1. panta 4. un 21. punkts.

¹³ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1. panta 17. punkts.

¹⁴ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1. panta 14. punkts.

¹⁵ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1. panta 18. punkts.

¹⁶ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 5. panta pirmā daļa.

Ar nodokli apliek arī jebkuru preču importu¹⁷, ja Pievienotās vērtības nodokļa likumā nav noteikts citādi.¹⁸

Vispārīgā gadījumā **iekšzemē** veiktiem ar nodokli apliekamiem darījumiem piemēro nodokļa standartlikmi 21 procenta apmērā, savukārt nodokļa samazināto likmi 12 vai piecu procentu apmērā piemēro saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 42. pantā noteikto, bet nodokļa likmi 0 procentu apmērā piemēro saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 43., 43.¹, 44., 45., 46., 47., 48., 49. un 50. pantu¹⁹.

Turklāt Pievienotās vērtības nodokļa likumā ir noteikti darījumi, kuri no PVN ir atbrīvoti.²⁰

Apkopojums par piemērojamām PVN likmēm iekšzemes darījumiem, tostarp par darījumiem, kam piemērojams atbrīvojums, pieejams VID tīmekļvietnē <https://www.vid.gov.lv/lv/pievienotas-vertibas-nodokla-likmes>.

1.6. Kritēriji darījuma vietas noteikšana

Latvijas PVN ir piemērojams ar nodokli apliekamiem darījumiem, kas veikti iekšzemē, tādēļ ļoti svarīgi ir korekti noteikt katra veiktā darījuma vietu²¹.

Preču iegādēm svarīgi noteikt, vai iekšzemē tiek:

- veikta preču iegāde ES teritorijā;
- veikts imports.

Preču piegādēm darījuma vietas noteikšanai personai, kas veic saimniecisko darbību, ir jāņem vērā:

1. darījuma partnera juridiskais statuss – reģistrēts vai neregistrēts nodokļa maksātājs un kuras valsts (nav attiecināms uz eksportu);
2. preču kustība to piegādes brīdī;
3. īpašumtiesību pārejas brīdis;
4. tās rīcībā esošie darījumu apliecinošie dokumenti.

Saņemot pakalpojumu, svarīgi noteikt pakalpojuma veidu (būtību).

Sniedzot pakalpojumu, pakalpojuma sniedzējam patstāvīgi jānosaka:

- pakalpojuma veids;
- pakalpojuma saņēmēja juridiskais statuss – konkrētas valsts persona, kas nav nodokļa maksātājs, reģistrēts vai neregistrēts nodokļa maksātājs.

1.7. Preču un pakalpojumu veida nozīme

Preču veids ir būtisks, ja tiek secināts, ka preču darījuma vieta ir iekšzeme, lai piemērotu korektu PVN likmi vai atbrīvojumu no PVN. Taču preču veids neietekmē preču darījumu vietas noteikšanu.

Sniedzot vai saņemot pakalpojumu, ļoti svarīgs ir pakalpojuma veids. Šā informatīvā materiāla 1.6. apakšsadaļā ir minēts, ka pakalpojuma veids ietekmē pakalpojuma sniegšanas vietas noteikšanu, tādējādi arī PVN piemērošanas kārtību tam.

¹⁷ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1. panta 19. punkts.

¹⁸ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 5. panta otrā daļa.

¹⁹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 41. panta pirmā daļa.

²⁰ Pievienotās vērtības nodokļa likuma VII nodaļa "Atbrīvojumi no nodokļa".

²¹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma III nodaļa "Darījuma vieta".

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 20.–30. pantā ir noteikti pakalpojumu veidi, kam atkarībā no tur minētajiem nosacījumiem sniegšanas vieta nosakāma, neievērojot vispārīgo principu pakalpojuma sniegšanas vietas noteikšanai.

Pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta nav nosakāma saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 20.–30. pantu, sniegšanas vietu nosaka atbilstoši Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. pantā noteiktajam.

1.8. Struktūrvienības reģistrēšana

Ja nodokļa maksātājs saimniecisko darbību veic ārpus savas reģistrētās adreses, tostarp kādā platformā, šo vietu sauc par **struktūrvienību**.

Nodokļa maksātājam ir pienākums Valsts ieņēmumu dienestā reģistrēt kā savas saimnieciskās darbības struktūrvienību tādu platformu, kurā klients var pasūtīt vai iegādāties preci vai pakalpojumu un/vai par to samaksāt.

Ja nodokļa maksātājs platformu izmanto tikai preču vai sniegto pakalpojumu reklamēšanai bez iespējas tajā pasūtīt vai iegādāties preci vai pakalpojumu, piemēram, nopērk reklāmas laukumu kādā platformā vai uztur tīmekļvietni tikai aktuālās informācijas sniegšanai, tad šāda vietne nav reģistrējama kā struktūrvienība.

Savukārt, ja nodokļa maksātājs izmanto savu tīmekļvietni, piemēram, reklāmas pakalpojumu sniegšanai, proti, tajā par atlīdzību izvieto citu personu reklāmas, tad šāda vietne nodokļa maksātājam reģistrējama kā struktūrvienība.

Jebkura platforma un tīmekļvietne, kuru persona izmanto preču pārdošanai vai pakalpojumu sniegšanai saimnieciskās darbības ietvaros, neatkarīgi no tā, kas ir izmantotās platformas vai tīmekļvietnes īpašnieks, personai ir jāreģistrē Valsts ieņēmumu dienestā.

Plašāka informācija par struktūrvienībām un to reģistrēšanu pieejama VID tīmekļvietnē <https://www.vid.gov.lv/lv/strukturvienibas-registracija>.

2. Nereģistrētiem nodokļa maksātājiem

Pievienotās vērtības nodokļa likumā vispārīgi ir noteikts, ka jebkura persona pirms veic ar nodokli apliekamus darījumus²² savas saimnieciskās darbības ietvaros reģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā. Taču vienlaikus minētajā likumā ir paredzētas nodokļa maksātāja tiesības neregistrēties.

2.1. Tiesības neregistrēties kā nodokļa maksātājam

Nodokļa maksātājam ir tiesības neregistrēties kā PVN maksātājam, ja tas:

2.1.1. nesaņem tādus pakalpojumus iekšzemē, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmo daļu;

2.1.2. nesniedz tādus pakalpojumus, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmo daļu ir cita dalībvalsts un attiecībā uz kuriem par nodokļa samaksu ir atbildīgs pakalpojumu saņēmējs;²³

2.1.3. ar PVN apliekamo preču piegāžu, pakalpojumu sniegšanas darījumu un Pievienotās vērtības nodokļa likuma 52. panta pirmās daļas 20., 21., 22., 24., 25. un 26. punktā minēto ar PVN neapliekamos darījumu (izņemot, ja tiem ir gadījuma raksturs un tie nepārprotami atšķiras no nodokļa maksātāja veiktās saimnieciskās darbības veida) kopējā vērtība kalendāra gadā nepārsniedz 50 000 *euro*, minētajā vērtībā neiekļaujot pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtību;²⁴

2.1.4. ES teritorijā iegādāto preču kopējā vērtība bez PVN nesasniedz 10 000 *euro* gadā.²⁵

Ja kaut viens no nosacījumiem neizpildās nodokļa maksātājam var būt nepieciešams obligāti reģistrēties kā PVN maksātājam.

2.2. Nepieciešamība reģistrēties kā nodokļa maksātājam

No 2025. gada 1. jūlija stājās spēkā īpašā kārtība reģistrācijai VID PVN maksātāju reģistrā mazajiem uzņēmējiem un saimnieciskās darbības veicējiem, kas noteikta Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.² pantā. Jaunā kārtība papildus esošajai reģistrēšanās kārtībai ieviesta, lai vienkāršotākā veidā var administrēt un nomaksāt PVN tie nodokļa maksātāji, kuru apgrozījums nepārsniedz 50 000 *euro* un nesniedz tādus pakalpojumus, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmo daļu ir cita dalībvalsts, un attiecībā uz kuriem par nodokļa samaksu ir atbildīgs pakalpojumu saņēmējs.

Tātad, ja neizpildās kāds no šā materiāla 2.1.1.-2.1.4.punktā minētajiem kritērijiem, nodokļa maksātājam var būt obligāti jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā līdzšinējā kārtībā vai tam var būt **iespēja izvēlēties** reģistrēties Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.² pantā noteiktajā īpašajā kārtībā.

Izvēlēties reģistrēties Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.² pantā noteiktajā īpašajā kārtībā var tie uzņēmumi un saimnieciskās darbības veicēji, kas atbilst šādiem kritērijiem:

²² Pievienotās vērtības nodokļa likuma 55. panta pirmās daļas 1.punkts.

²³ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 55. panta pirmā daļa.

²⁴ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 59. panta pirmā, otrā un trešā daļa.

²⁵ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 57. pants.

- preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība jeb gada apgrozījums Latvijas Republikas teritorijā kalendārā gadā nav pārsniedzis 50 000 *euro* (šā materiāla 2.1.3. punkts);
- nesniedz pakalpojumus citu ES dalībvalstu reģistrētiem nodokļa maksātājiem (šā materiāla 2.1.2. punkts);
- saņem tādus pakalpojumus iekšzemē, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmo daļu, vai/un ES teritorijā iegādāto preču kopējā vērtība bez PVN sasniedz 10 000 *euro* gadā (tātad gadījumos, kad neizpildās šā materiāla 2.1.1. un 2.1.4. punktā minētais).

Papildu informāciju par īpašo reģistrēšanās kārtību varat iegūt VID tīmekļvietnē sadaļā "[Aktualitātes / Semināru materiāli](#)", kur pieejams VID semināra "Īpašā PVN reģistrācijas kārtība mazajiem uzņēmumiem, kas sadarbojas ar ES un trešo valstu uzņēmumiem" ieraksts un prezentācija.

Gadījumos, kad neizpildās 2.1.3. un 2.1.2. punktā minētie nosacījumi, nevar izmantot īpašo reģistrēšanās kārtību un jāreģistrējas parastajā kārtībā.

Atliktā reģistrācija

Ja nodokļa maksātājs ir izmantojis tiesības neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā vai reģistrējies Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.² pantā noteiktajā kārtībā, tad, **pārsniedzot reģistrācijas sliekšni 50 000 *euro* ne vairāk kā par 10 procentiem (5000), ir tiesības atlikt reģistrāciju** VID PVN maksātāju reģistrā līdz gada beigām.²⁶

Tātad nodokļa maksātājam **ir jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā parastajā kārtībā, ja:**

- iepriekšējā kalendārā gadā ir pārsniegts 50 000 *euro* reģistrācijas sliekšnis – **nodokļa maksātājam nav tiesību pašam izslēgties no reģistra uz iesnieguma pamata visa nākamā gada laikā;**²⁷
- citas dalībvalsts nodokļa maksātājam tiek sniegti pakalpojumi, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmo daļu;²⁸

Ja nodokļa maksātājs iekšzemē saņem, piemēram, ES vai trešo valstu platformu (*Amazon, Etsy, Ebay, Booking, Facebook, Instagram, Google*) izmantošanas pakalpojumus, par kuru ir noteikta atlīdzība pakalpojuma sniedzējam, tad nodokļa maksātājam ir pienākums pirms šāda pakalpojuma saņemšanas reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā parastajā kārtībā vai īpašā kārtībā saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.² pantā noteikto.

"Karantīnas" periods

Ja iepriekšējā kalendārā gadā, piemēram, 2024. gadā, nodokļa maksātāja kopējo darījumu vērtība pārsniedza 50 000 *euro* sliekšni, tad 2025. gadā nevar piemērot minēto sliekšni un "karantīnas" periodā nevar izslēgties no VID PVN maksātāju reģistra pēc personas iesnieguma. Nodokļa maksātājam jāmaksā PVN līdz 2025. gada 31. decembrim neatkarīgi no turpmāko darījumu apmēra.

²⁶ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 59. panta ceturtdā daļa.

²⁷ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 59. panta desmitā daļa, 73. panta ceturtdā daļa.

²⁸ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 59. panta astotā daļa.

Neregistrētam nodokļa maksātājam patstāvīgi ir jāseko līdzi ne tikai tam, vai nav iestājies kāds no nosacījumiem, kad reģistrācija VID PVN maksātāju reģistrā ir obligāta, bet arī vai tā dēļ veiktajiem darījumiem nav nepieciešams reģistrēties citās dalībvalstīs kā PVN maksātājam vai trešās valstīs vai teritorijās kā PVN vai līdzīga nodokļa maksātājam vai saimnieciskās darbības veicējam.

Nepieciešamība reģistrēties citā dalībvalstī, trešā valstī vai trešā teritorijā var izveidoties, ja veiktā darījuma vieta nav iekšzeme, t. i., Latvija.

Ja saskaņā ar PVN regulējošajiem normatīvajiem aktiem darījuma vieta nav iekšzeme, bet cita dalībvalsts, trešā valsts vai trešā teritorija, nodokļa maksātājam nepieciešamības gadījumā ir **jāinteresējas attiecīgās dalībvalsts, trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļu administrācijā** par nepieciešamību reģistrēties un/vai nodokļa piemērošanai tur veiktajiem darījumiem.

Īpašs PVN režīms maziem uzņēmumiem (turpmāk arī – MVU)

Tiesības piemērot PVN atbrīvojumu citā dalībvalstī

No 2025. gada 1. janvāra Latvija ir transponējusi ES direktīvu, kas atvieglo PVN piemērošanu maziem uzņēmumiem, ļaujot tiem izmantot PVN atbrīvojumus citās ES dalībvalstīs, par veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem, ja:

- kalendāra gadā veikto darījumu kopējā vērtība bez PVN nav pārsniegusi robežvērtību, ko dalībvalstī piemēro attiecībā uz šīs dalībvalsts PVN maksātājiem;
- kopējais gada apgrozījums ES nepārsniedz 100 000 *euro*.²⁹

Latvijas nodokļa maksātājs tiesības neregistrēties PVN maksātāju reģistrā līdz noteikta sliekšņa sasniegšanai var izmantot gan reģistrācijas valstī (Latvijā), gan citā ES dalībvalstī.

Ja Latvijas neregistrēts nodokļa maksātājs, piemēram, galdnieks, izmantojot savu tiešsaistes tirdzniecības platformu, pārdod savas izgatavotās mēbeles gan Latvijas, gan pārrobežu tirgū un izmanto savas tiesības neregistrēties Latvijas VID PVN maksātāju reģistrā vai citas dalībvalsts PVN maksātāju reģistrā, jo neizpildās reģistrācijas nosacījumi, tam patstāvīgi ir jāseko līdzi, vai dēļ tā veiktajiem darījumiem netiek sasniegts kāds no reģistrācijas sliekšņiem.

Lai iekšzemes nodokļa maksātājs varētu izmantot atbrīvojumu citā dalībvalstī, tam jāaizpilda strukturētu datu formu Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk – EDS).³⁰

²⁹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.¹ panta otrā daļa.

³⁰ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.¹ panta piektā daļa.

VID reģistrē PVN maksātāju atbrīvojuma citā dalībvalstī piemērošanai un piešķir tam reģistrācijas numuru ar kodu "EX", **kas izmantojams vienīgi minētā atbrīvojuma piemērošanai.**

Pēc reģistrācijas MVU līdz kalendāra ceturksnim sekojošā mēneša beigām jāiesniedz informācija par katru ceturksni par:

- iekšzemē veikto darījumu vērtību;
- katrā dalībvalstī veikto darījumu vērtību.³¹

Ja Latvijas nodokļa maksātājs, kas saņēmis tiesības piemērot atbrīvojumu, piemēram, Lietuvā, pārsniedz Lietuvā noteikto PVN reģistrācijas sliekšni, Latvijas uzņēmums zaudē atbrīvojuma tiesības Lietuvā.

Informācija par īpašo PVN režīmu mazajiem uzņēmumiem pieejama VID tīmekļvietnē ["Īpašais PVN režīms maziem uzņēmumiem"](#), [Paskaidrojumi par PVN izmaiņām mazajiem uzņēmumiem](#), [Rokasgrāmata par PVN izmaiņām mazajiem uzņēmumiem](#) un Eiropas Komisijas [portālā](#).

2.3. Reģistrācijas sliekšņu noteikšana

50 000 euro sliekšņa aprēķins

Līdz 2024. gada 31. decembrim, aprēķinot reģistrācijas sliekšni, ņēma vērā tikai ar PVN apliekamo preču piegāžu un pakalpojumu kopējo vērtību iepriekšējo 12 mēnešu periodā, nesaistot to ar kalendāra gadu.

Sākot ar 2025. gada 1. janvāri, **aprēķinot 50 000 euro reģistrācijas sliekšni:**

- skaita kopā darījumus, kas veikti **kalendāra gadā;**
- **50 000 euro sliekšņa** aprēķinā iekļauj **ar PVN apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu vērtību** un arī **dažu ar PVN**

neapliekamo darījumu vērtību (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 52. panta pirmās daļas 20., 21., 22., 24., 25. un 26. punkts).³²

Piemēram, apdrošināšanas un pārapdrošināšanas pakalpojumu vērtību, finanšu un nekustamā īpašuma pārdošanas darījumu vērtību, ieguldījumu fondu, apdrošināšanas sabiedrību pārvaldes pakalpojumu vērtību, dzīvojamo telpu īres pakalpojumu vērtību, atlīdzību par likumiskās zemes lietošanas tiesībām.

50 000 euro sliekšni neiekļauj:

- piegādāto pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtību;
- sliekšni iekļaujamo neapliekamo darījumu vērtību, ja tiem ir gadījuma raksturs un tie nepārprotami atšķiras no saimnieciskās darbības veida.³³

³¹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.¹panta trīspadsmitā daļa.

³² Pievienotās vērtības nodokļa likuma 59. panta otrā daļa.

³³ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 59. panta trešā daļa.

Ja 50 000 *euro* sliekšnis sasniegts, veicot **tikai** ar PVN neapliekamos darījumus, **reģistrācija VID PVN reģistrā nav obligāta**.³⁴

10 000 *euro* sliekšņa aprēķins

Aprēķinot preču iegādes ES teritorijā kopējo vērtību, lai secinātu, vai nav sasniegts reģistrācijas sliekšnis **10 000 *euro***:

- **ņem vērā** preču kopējo vērtību bez nodokļa kārtējā kalendāra gadā, kas iegādātas no citas dalībvalsts **reģistrēta** PVN maksātāja;
- **nņem vērā** no citas dalībvalsts **neregistrēta** nodokļa maksātāja iegādāto preču vērtību no tā dalībvalsts, jo par šādu preču iegādi ES teritorijā nodokli nav jāaprēķina un nav jāmaksā.³⁵

Nosakot reģistrācijas **sliekšni 10 000 *euro***, kas paredz reģistrēšanos **citās dalībvalstīs**, ņem vērā visās dalībvalstīs šādu darījumu kopējo vērtību bez nodokļa iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā:

- tālpārdošanas darījumus;
- citas dalībvalsts personām, kas nav nodokļa maksātāji, sniegtos elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtus pakalpojumus.

Turklāt neatkarīgi no tā, vai šos darījumus nodokļa maksātājs iekļauj iekšzemes ar nodokli apliekamo darījumu kopējā vērtībā, ja par šo darījumu veikšanas vietu nodokļa maksātājs ir tiesīgs noteikt iekšzemi, tie jebkurā gadījumā jāņem vērā, nosakot tālpārdošanas darījumu un elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtu pakalpojumu kopējo vērtību.³⁶

100 000 *euro* sliekšņa aprēķins

Aprēķinot kopējo gada apgrozījumu ES 100 000 *euro*, kas ļauj MVU izmantot atbrīvojumu no PVN nomaksas citās ES dalībvalstīs, par veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem:

- **tajā iekļauj:**

- 1) ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu vērtību;
- 2) Pievienotās vērtības nodokļa likuma 52. panta pirmās daļas 20., 21., 22., 24., 25. un 26.punktā minēto vai arī citu dalībvalstu attiecīgajos nodokli regulējošos tiesību aktos minēto šādu darījumu vērtību.

- **neiekļauj:**

- 1) iekšzemes nodokļa maksātāja piegādāto pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtību;
- 2) 52. panta pirmās daļas 20., 21., 22., 24., 25. un 26. punktā minēto ar nodokli neapliekamo darījumu vērtību, ja tiem ir gadījuma raksturs un tie nepārprotami atšķiras no iekšzemes nodokļa maksātāja veiktās saimnieciskās darbības veida.³⁷

Ja nepieciešams, papildus varat skatīt šī informatīvā materiāla 4. sadaļu "Tabulas" – "Darījumu veidi un to iekļaušana reģistrācijas sliekšņu kopējā vērtībā".

³⁴ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 59. panta vienpadsmitā daļa.

³⁵ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 57. pants.

³⁶ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 13.¹ pants, 27. pants.

³⁷ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 59.² panta trešā daļa.

2.4. Pakalpojumi, kuru dēļ jāreģistrējas

Kā iepriekš tika minēts, nodokļa maksātājs nevar izmantot tiesības neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā, ja tas no citas dalībvalsts vai no jebkuras trešās valsts vai trešās teritorijas personas, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, saņem pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmo daļu un/vai šādus pakalpojumus sniedz citas dalībvalsts nodokļa maksātājam.

Visus pakalpojumu veidus, kuru sniegšanas vietu nosaka vispārīgā kārtībā, proti, pēc Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. pantā noteiktā, nav iespējams uzskaitīt.

Tādēļ, lai pārliecinātos, pēc kura Pievienotās vērtības nodokļa likuma panta nosakāma katra konkrētā pakalpojuma sniegšanas vieta, ir jāiepazīstas ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 20.–30. pantā noteikto. Ja sniegtais vai saņemtais pakalpojums tur nav minēts vai ir minēts, bet neatbilst tur noteiktajiem nosacījumiem, tad pakalpojuma sniegšanas vieta nosakāma pēc Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. pantā minētā. Saimnieciskās darbības ietvaros izmantojot sev vai citai personai piederošas tīmekļvietnes vai mobilās lietotnes, visbiežāk, tiek saņemti vai sniegti tieši elektroniski sniegti pakalpojumi.

Elektroniski sniegti pakalpojumi ir Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regulas (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (pārstrādātā versija), 7. pantā minētie pakalpojumi, tai skaitā:

- a) tīmekļa vietņu apkalpošana, tīmekļa resursu nodrošināšana, programmu un iekārtu uzturēšana no attāluma,**
- b) programmatūras piegāde un atjaunināšana,**
- c) attēlu, teksta un informācijas piegāde un piekļuves nodrošināšana datubāzēm,**
- d) mūzikas, filmu un spēļu, tai skaitā laimes spēļu un azartspēļu, piegāde, kā arī politisku, kultūras, mākslas, sporta, zinātnes un izklaides raidījumu un ziņu piegāde,**
- e) tālmācība.³⁸**

Elektroniski sniegtie pakalpojumi ietver pakalpojumus, kas ir sniegti ar interneta vai elektroniskā tīkla palīdzību un kas pēc savas būtības tiek sniegti pārsvarā automātiski un ar minimālu cilvēka iejaukšanos, un ko nav iespējams nodrošināt bez informācijas tehnoloģijām.³⁹

Vērtējot pakalpojuma būtību, svarīgi ņemt vērā, ka elektroniski sniegtie pakalpojumi ietver pakalpojumus, kas ir:

- 1) sniegti ar interneta vai elektroniskā tīkla palīdzību;
- 2) pēc savas būtības tiek sniegti pārsvarā automātiski;
- 3) ar minimālu cilvēka iejaukšanos;
- 4) tos nav iespējams nodrošināt bez informācijas tehnoloģijām.

³⁸ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1. panta 4.¹ punkts.

³⁹ Padomes 2011. gada 15. marta Īstenošanas regulas (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka īstenošanas pasākumus direktīvai 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (pārstrādātā versija), 7. panta 1. punkts.

ES PVN komiteja savos darba dokumentos ir paudusi viedokli, ka, izvērtējot to, vai pakalpojums ir kvalificējams kā elektroniski sniegts pakalpojums, visi šie četri elementi ir vienlīdz svarīgi. Turklāt, lai novērtētu jēdzienu "ar minimālu cilvēka iejaukšanos", uzsvars ir uz iesaistišanos piegādātāja pusē, neņemot vērā iejaukšanās līmeni no saņēmēja (klienta) puses.

Gadījumos, kad katra indivīda pakalpojuma piegādei nepieciešama cilvēka iejaukšanās no piegādātāja puses, šādas piegādes uzskatāmas par "iesaistot vairāk nekā minimālu iejaukšanos". Pakalpojums tiek uzskatīts par "ar minimālu cilvēka iejaukšanos" situācijās, kad piegādātājs sākotnēji izveido sistēmu, kas vajadzīga piegādei, regulāri to uztur un nodrošina remontu problēmu gadījumos, kas saistītas ar sistēmas darbību.

Izvērtējot Pievienotās vērtības nodokļa likuma 20.–30. pantā noteikto, secināms, ka Pievienotās vērtības nodokļa likuma 27. pantā ir minēti nosacījumi elektroniski sniegta pakalpojumu sniegšanas vietas noteikšanai, ja to saņēmējs ir citas dalībvalsts persona, kas nav nodokļa maksātājs.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 20.–30. pantā nav īpaši atrunāts, kā nosakāma elektroniski sniegtu pakalpojumu sniegšanas vieta, ja to saņēmējs ir citas dalībvalsts reģistrēts vai neregistrēts nodokļa maksātājs, tādēļ attiecībā uz šādām personām pakalpojumu sniegšanas vieta nosakāma saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. pantā noteikto.

 Ja nodokļa maksātājs plāno sniegt citas dalībvalsts reģistrētam nodokļa maksātājam elektroniski sniegtu pakalpojumu, tam pirms šo pakalpojumu sniegšanas **obligāti ir jāreģistrējas** VID PVN maksātāju reģistrā parastajā kārtībā.

Ja nodokļa maksātājs plāno saņemt elektroniski sniegtu pakalpojumu no tāda ārvalsts uzņēmuma (citas dalībvalsts reģistrēts vai neregistrēts nodokļa maksātājs, trešās valsts vai teritorijas saimnieciskās darbības veicējs), kas neveic saimniecisko darbību Latvijā, tam pirms šo pakalpojumu saņemšanas **ir jāreģistrējas** VID PVN maksātāju reģistrā parastajā vai īpašajā kārtībā, kas noteikta Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.² pantā.

2.5. Reģistrēšanās iesnieguma iesniegšana un nodokļa nomaksa

Kalendāra gadā veikto darījumu kopējā vērtība	Iesnieguma iesniegšanas termiņš	PVN samaksa un samaksas termiņš
Pārsniedz 50 000, bet nepārsniedz 55 000 <i>euro</i>	Reģistrēšanos var atlikt līdz gada beigām, iesniegums reģistrācijai – līdz 30. novembrim. VID reģistrē ar nākamā gada 1. janvāri.	Sāk aprēķināt ar nākamā gada 1. janvāri un veic samaksu līdz kārtējā kalendāra gada 23. februārim, un turpmāk līdz katra kalendāra mēneša 23. datumam.
50 000 <i>euro</i> pārsniedz decembrī	Līdz 31. decembrim. VID reģistrē ar nākamā gada 1. janvāri.	Neatkarīgi no tā, kad VID, ievērojot Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteikto iesnieguma izskatīšanas termiņu un nosacījumus, pieņem lēmumu par reģistrāciju, PVN jāsāk maksāt par darījumiem no nākamā kalendāra gada 1. janvāra.

PVN piemērošana darījumiem tiešsaistes platformās

Pārsniedzot 50 000 <i>euro</i> , reģistrējies ar atlikto reģistrēšanos (ar nākamā gada 1. janvāri), bet līdz gada beigām (decembrī) tomēr reģistrācijas sliekšnis tiek pārsniegts vairāk par 10 %, pārsniedzot 55 000 <i>euro</i> .	Ne vēlāk kā nākamajā darb dienā par pārsniegumu informē VID. VID paziņo par tā reģistrāciju PVN ar dienu, kad saņemta informācija par 55 000 <i>euro</i> vērtības pārsniegšanu.	PVN aprēķina no reģistrācijas brīža un samaksā līdz kārtējā kalendāra gada 23. janvārim.
Pārsniedz 55 000 <i>euro</i>	Reģistrējas vispārīgajā kārtībā, iesniegums reģistrācijai iesniedz ne vēlāk kā līdz tā mēneša 15. datumam, kas seko mēnesim, kurā ir pārsniegta 55 000 <i>euro</i> vērtība.	23 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad šī vērtība pārsniegta.
Preču iegādes ES teritorijā vērtība bez PVN kārtējā kalendāra gadā pārsniedz 10 000 <i>euro</i>	Līdz tā taksācijas periodam sekojošā mēneša 15. datumam, kad ir pārsniegts reģistrācijas sliekšnis – 10 000 <i>euro</i> , iesniedz reģistrācijas iesniegumu VID.	23 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad šī vērtība pārsniegta.
Saņem tādus pakalpojumus no citu ES dalībvalstu vai trešo valstu, vai trešo teritoriju nodokļa maksātājiem, kuriem piemēro Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmo daļu.	Pirms pakalpojuma saņemšanas	23 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad veikti darījumi.
Sniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar PVN likuma 19. panta pirmo daļu, jebkuram citas ES dalībvalsts nodokļa maksātājam.	Pirms pakalpojuma sniegšanas	23 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad veikti darījumi.
Reģistrācija uz laiku	Pirms darījumu veikšanas	23 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad veikti darījumi.

Iesniegums reģistrācijai VID PVN maksātāju reģistrā iesniedzams EDS

Iesnieguma veidlapa atrodas EDS sākumlapā sadaļā “Dokumenti” – “Izveidot jaunu dokumentu” – “Nodokļu maksātāju reģistrācijas un datu izmaiņu veidlapas” – “Iesniegums reģistrācijai VID PVN maksātāju reģistrā, datu maiņai vai izslēgšanai”.

Papildu informācija par reģistrēšanos VID PVN maksātāju reģistrā pieejama VID tīmekļvietnē <https://www.vid.gov.lv/lv/pievienotas-vertibas-nodoklis>.

Pēc reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā par veiktajiem ar nodokli apliekamiem darījumiem nodokli budžetā nomaksā pēc PVN deklarācijas iesniegšanas⁴⁰. Savukārt, ja maksājams nodoklis par periodu, kad persona nav bijusi reģistrējusies kā PVN maksātājs, ir iesniedzams paziņojums par PVN samaksu (turpmāk arī – paziņojums)⁴¹.

Paziņojumu var aizpildīt un iesniegt EDS sadaļā “Dokumenti” – “Izveidot jaunu dokumentu” – “Pievienotās vērtības nodokļa dokumenti” – “Paziņojums par PVN samaksu”.

Neregistrēti nodokļa maksātāji iesniedz paziņojumu **20 dienu laikā** pēc mēneša:

- kurā pārsniegts Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteiktais reģistrācijas sliekšnis (preču iegāde ES teritorijā – 10 000 *euro*, ar PVN apliekamie un ar PVN neapliekamie darījumi, kas minēti Pievienotās vērtības nodokļa likuma 52. panta pirmās daļas 20., 21., 22., 24., 25. un 26. punktā (izņemot, ja tiem ir gadījuma raksturs un tie nepārprotami atšķiras no nodokļa maksātāja veiktās saimnieciskās darbības veida)) – 55 000 *euro*;
- kurā sniegts vai saņemts pakalpojums, kura dēļ reģistrācija VID PVN maksātāju reģistrā bija obligāta.⁴²

Neregistrēti nodokļa maksātāji, kas izmantoja tiesības atlikt reģistrāciju VID PVN maksātāju reģistrā līdz kalendāra gada beigām un nākamā kalendāra gada 1. janvārī vēl nav reģistrēti, **līdz kārtējā kalendāra gada 20. februārim** iesniedz paziņojumu, kurā norāda aprēķināto PVN summu par visiem ar PVN apliekamajiem darījumiem iekšzemē, kas veikti no kalendāra gada 1. janvāra līdz reģistrācijas brīdim VID PVN maksātāju reģistrā.

Aizpildot paziņojumu, **PVN jāaprēķina par visu periodu**, kurā nodokļa maksātājam bija pienākums būt reģistrētam kā PVN maksātājam, un **par visiem**:

- no ārvalstu uzņēmumiem, kas neveic saimniecisko darbību Latvijā, saņemtajiem pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmo daļu ir iekšzeme (piemēram, interneta platformas izmantošanas pakalpojums);
- citiem ar nodokli apliekamiem iekšzemes darījumiem, proti, par sniegtajiem pakalpojumiem un veiktajām preču piegādēm, kas ir apliekamas ar PVN Latvijā.

Nodokļa aprēķinā ietver arī pārsnieguma summas daļu no tā veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu vērtības, ar kuru pārsniegts noteiktais reģistrācijas sliekšnis. Aprēķinātā nodokļa summa ir iekļaujama darījuma vērtībā.⁴³

⁴⁰ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 116. un 117. pants.

⁴¹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 117. panta astotā daļa.

⁴² Pievienotās vērtības nodokļa likuma 118. panta desmitā daļa.

⁴³ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 34. panta desmitā un vienpadsmitā daļa.

PVN no darījuma vērtības par visiem ar PVN apliekamajiem darījumiem, kas pārsniedz reģistrācijas sliekšni (**PVN aprēķins ar standartlikmi apliekamiem darījumiem**: darījuma (pārsnieguma) vērtība x 21 / 121).⁴⁴

PVN par saņemtajiem pakalpojumiem, kura dēļ reģistrācija VID PVN maksātāju reģistrā bija obligāta aprēķina no darījuma vērtības: **ar standartlikmi apliekamiem darījumiem**: darījuma vērtība x 21/ 100).

PVN par apliekamiem darījumiem aprēķina no brīža, kad saņemts minētais pakalpojums, un samaksas datumu norāda nākamā mēneša 23. datumu pēc mēneša, kurā noticis darījums.⁴⁵

Vispārīgā gadījumā paziņojumā norādītās aprēķinātās PVN summas samaksas termiņš ir **trīs darbdienas pēc paziņojuma iesniegšanas**.

Izņēmums

Pārsniedzot darījumu vērtību 55 000 EUR	Sasniedzot darījumu vērtību 50 000 EUR, bet nepārsniedzot 55 000 EUR	ES nodokļa maksātājam pārsniedzot ES teritorijā veikto darījumu vērtību 100 000 EUR	Pārsniedzot preču iegādes ES teritorijā vērtību
PVN no apliekamo darījumu vērtības, kas pārsniedz 55 000 <i>euro</i> , jāiemaksā valsts budžetā 23 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad šī vērtība pārsniegta.	PVN no apliekamiem darījumiem, kas veikti, sākot no nākamā kalendāra gada 1. janvāra līdz reģistrācijas brīdim, jāiemaksā valsts budžetā līdz kārtējā kalendāra gada 23. februārim, ja nākamā kalendāra gada 1. janvārī vēl nav reģistrēts PVN maksātāju reģistrā.	PVN no apliekamiem darījumiem, kas veikti, sākot ar nākamo dienu pēc minētās vērtības pārsniegšanas līdz reģistrācijas brīdim, jāiemaksā valsts budžetā 23 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad šī vērtība pārsniegta.	PVN no preču iegādes ES teritorijā kopējās vērtības, kas kalendāra gadā pasniedz 10 000 EUR, jāiemaksā valsts budžetā 23 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad šī vērtība pārsniegta.
119. panta otrā daļa	119. panta 2. ¹ daļa	119. panta 2. ² daļa	121. panta trešā daļa

Aprēķināto PVN summu iemaksā valsts budžetā (VID), reģistrācijas Nr. 90000010008, konts LV33TREL1060000300000, BIC kods TRELLV22.

Papildu informācija par veidlapas "Paziņojums par pievienotās vērtības nodokļa samaksu" aizpildīšanu un iesniegšanu, kā arī nodokļa nomaksu pieejama VID tīmekļvietnē sadaļā "Nodokļi" – "Pievienotās vērtības nodoklis" – "Informatīvie un metodiskie materiāli" – "Metodiskie materiāli" – "[Paziņojuma par pievienotās vērtības nodokļa samaksu iesniegšana](#)", Pielikums "[Paziņojuma par pievienotās vērtības nodokļa \(PVN\) samaksu iesniegšanas gadījumi](#)".

⁴⁴ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 34. panta desmitā daļa.

⁴⁵ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 119. panta pirmā daļa.

2.6. Reģistrēšanās kā PVN maksātājam īpašajā kārtībā

Lai izmantotu tiesības reģistrēties kā PVN maksātājam Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.² pantā noteiktajā kārtībā, VID EDS jāiesniedz strukturēts iesniegums "Iesniegums reģistrācijai PVN īpašajā kārtībā (139.² pants) vai izslēgšanai no tās".

EDS jāizvēlas sadaļā Dokumenti / Izveidot jaunu dokumentu / Nodokļu maksātāju reģistrācijas un datu izmaiņu / Iesniegums reģistrācijai PVN īpašajā reģistrācijas kārtībā (139.²pants) vai izslēgšanai no tās/ Reģistrācija PVN īpašajā reģistrācijas kārtībā (139.²pants)

2.7. Reģistrēšanās OSS

PVN īpašais režīms (OSS) ir brīvprātīgi izmantojams režīms, kas ES PVN maksātājam ļauj deklarēt PVN – kas parasti ir jāmaksā vairākās ES dalībvalstīs – tikai vienā ES dalībvalstī. OSS režīmu ir tiesības izmantot, ja pārrobežu darījumi tiek veikti ar personām, kas nav nodokļa maksātāji vai ir neregistrēti nodokļa maksātāji. Izmantojot šo vienkāršoto PVN maksāšanas režīmu, nav jāreģistrējas kā PVN maksātājiem katrā dalībvalstī, kur atrodas klienti.

Pakalpojumu sniedzējam (iekšzemes nodokļa maksātājam vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātājam, kam ir pārstāvniecība Latvijā), sniedzot pakalpojumus, kuru darījuma vieta ir cita ES dalībvalsts un kuri sniegti personām, kas nav nodokļa maksātāji, ir izvēles iespēja:

- reģistrēties PVN vajadzībām katrā ES dalībvalstī, kur tiek sniegti šādi pakalpojumi;
- reģistrēties Latvijā Pievienotās vērtības nodokļa likuma 140.³ pantā minētā OSS izmantošanai un aprēķināto citu ES dalībvalstu PVN deklarēt un samaksāt, izmantojot OSS deklarāciju.

Ja neregistrētam nodokļa maksātājam rodas nepieciešamība reģistrēties citā ES dalībvalstī kā PVN maksātājam, jo tas sniedz tādu pakalpojumu, kura sniegšanas vieta saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteikto ir pakalpojuma saņēmēja dalībvalsts, personai, kas nav nodokļa maksātājs, vai veic preču tālpārdošanu ES teritorijā, tas var reģistrēties tikai OSS režīma izmantošanai.

Vairāk par OSS/IOSS režīmiem, reģistrēšanos PVN īpašajā režīmā (OSS/IOSS), Īpašo režīmu deklarācijas aizpildīšanu un PVN samaksu aicinām skatīt VID tīmekļvietnē sadaļā "Nodokļi" – "Pievienotās vērtības nodoklis" – "[PVN īpašais režīms \(OSS/IOSS\)](#)" un Eiropas Komisijas PVN [OSS portālā](#).

2.8. MVU pārrobežu režīma piemērošana iekšzemes nodokļa maksātājiem

Latvijas nodokļa maksātāji neatkarīgi no tā, vai tie iekšzemes darījumiem ir vai nav reģistrējušies VID PVN maksātāju reģistrā, par darījumiem, kas veikti citās ES dalībvalstīs, ir tiesīgi piemērot MVU režīmu citās ES dalībvalstīs, ja izpildās šādi **abi** nosacījumi:

- 1) **gada apgrozījums ES** nav pārsniedzis 100 000 *euro*;
- 2) attiecīgajā dalībvalstī, kurā ir vēlme izmantot MVU režīmu, veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez nodokļa nav pārsniegusi robežvērtību, ko šajā dalībvalstī piemēro attiecībā uz nodokļa atbrīvojumu šīs dalībvalsts nodokļa maksātājiem (**dalībvalsts reģistrācijas sliekšni**).

Informācija par īpašo PVN režīmu mazajiem uzņēmumiem pieejama VID tīmekļvietnē ["Īpašais PVN režīms maziem uzņēmumiem"](#), [Paskaidrojumi un Rokasgrāmata par PVN mazajiem uzņēmumiem](#) un Eiropas Komisijas [portālā](#).

2.9. Piemēri

1. piemērs

Zane nav reģistrēta VID PVN maksātāju reģistrā, cep kūkas un pārdod tās Latvijas tirgū, izmantojot Latvijā reģistrētu tiešsaistes tirdzniecības platformu. Papildus Zane sniedz nekustamā īpašuma īres un nomas pakalpojumus, noslēdzot īres un nomas līgumus (viņai Rīgā pieder dzīvojamā māja, kuras pirmajā stāvā atrodas veikala telpas).

Zanes 2024. gada apgrozījuma kopsavilkums

Darījumu veids	Kopējā darījumu vērtība, euro	Vai ir jāiekļauj reģistrācijas sliekšņa aprēķinā
Ieņēmumi no kūku pārdošanas	5000	Jā
Dzīvojamo telpu īre (ar PVN neapliekamie darījumi)	48 000	Jā
Telpu noma	24 000	Jā

Lai gan Zanes ar PVN apliekamo darījumu vērtība 2024. gadā nepārsniedza iekšzemes reģistrācijas sliekšņa vērtību, bet kopējais fiziskās personas darījumu apmērs, kas ir iekļaujams reģistrācijas sliekšņa aprēķinā 2024. gadā, ir 77 000 euro, tai ir pienākums reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā. Turklāt Zanei PVN būs jāmaksā līdz 2025. gada 31. decembrim neatkarīgi no turpmāko darījumu apmēra.

2. piemērs

SIA "Auseklis", kas nav reģistrēta VID PVN maksātāju reģistrā, ražo mēbeles, kuras pārdod juridiskām un fiziskām personām Latvijā un citās ES dalībvalstīs (Lietuvā, Igaunijā, Vācijā), dažreiz arī eksportē (uz Norvēģiju). Mēbeļu tirdzniecībai uzņēmums izmanto arī savu interneta veikalu. 2024. gadā SIA "Auseklis" iegādājās jaunu mēbeļu ražošanas iekārtu no Vācijas, bet veco pārdeva Latvijā. SIA "Auseklis" iepērk izejmateriālus Latvijā. Saimnieciskās darbības ietvaros SIA "Auseklis" pārvietoja savus preču krājumus uz noliktni Vācijā.

SIA "Auseklis" 2024. gada apgrozījuma kopsavilkums

Darījumu veids	Kopējā darījumu vērtība, euro	Vai ir jāiekļauj reģistrācijas sliekšņa aprēķinā
Preču piegāde Latvijā	24 000	Jā
Preču piegāde uz ES dalībvalstīm	11 000	Jā
Eksports	4000	Jā
Krājumu pārvietošana uz noliktni Vācijā	6000	Jā
Izejvielu iegāde Latvijā	4000	Nē
Ražošanas iekārtas iegāde no Vācijas	9000	Nē
Vecās iekārtas pārdošana	8000	Nē

Tā kā kopējais SIA "Auseklis" darījumu apmērs, kas ir iekļaujams reģistrācijas sliekšņa aprēķinā 2024. gadā, ir 45 000 euro, tai ir tiesības neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā un jāseko līdzi turpmākam apgrozījuma apmēram 2025. gadā. Atbrīvojumam no PVN citās ES dalībvalstīs uzņēmums var reģistrēties īpašajā PVN MVU vai OSS režīmā.

3. piemērs

Alīna nav reģistrēta VID PVN maksātāju reģistrā, bet ir reģistrēta īpašajā PVN pārrobežu režīmā MVU, veic preču piegādi – pašražotus ķermeņa kopšanas līdzekļus (krēmus, losjonus) savā interneta veikalā, kā arī Latvijas un Lietuvas amatnieku tirdziņos, un sniedz viesu izmitināšanas pakalpojumus (piedāvājot sev piederošu dzīvokli naktsmītnei), izmantojot Booking.com ārvalsts uzņēmuma platformu. Booking.com no izmitināto viesu samaksas par pakalpojumu ietur komisijas maksu par platformas izmantošanu un izraksta rēķinu par platformas izmantošanas pakalpojumu.

Vai jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā?

Alīnas 2024. gada apgrozījuma kopsavilkums

Darījumu veids	Kopējā darījumu vērtība, euro	Vai ir jāiekļauj reģistrācijas sliekšņa aprēķinā
Preču piegāde Latvijā	1000	Jā
Preču piegāde uz ES dalībvalstīm	800	Jā
Izejvielu iegāde Itālijā	2000	Nē
Viesu izmitināšanas pakalpojumi	8000	Jā
Pakalpojuma saņemšana no Booking.com ārvalsts uzņēmuma	800	Nē

Neskatoties uz to, ka 2024. gadā kopējā darījuma vērtība nepārsniedza reģistrācijas sliekšņa vērtību, Alīnai bija jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā pirms pakalpojuma no Booking.com saņemšanas, jo tā saņēma pakalpojumus no ārvalsts uzņēmuma, un jāsamaksā aprēķinātais PVN no saņemtā pakalpojuma un no iekšzemē pārdotās produkcijas vērtības no brīža, kad iestājās pienākums būt reģistrētam VID PVN maksātāju reģistrā.

4. piemērs

Māris nav reģistrēts VID PVN maksātāju reģistrā un plāno sniegt IT pakalpojumus (tīmekļvietnes apkopšanas, tīmekļa resursu nodrošināšanas, programmu un iekārtu uzturēšanas pakalpojumus no attāluma). Pakalpojuma saņēmēji būs Latvijā un arī citā Eiropas Savienības dalībvalstī, trešā valstī vai trešā teritorijā reģistrēti vai neregistrēti PVN maksātāji vai personas, kas nav PVN maksātājas.

Vai Mārim jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā?

Māra 2024. gada apgrozījuma kopsavilkums

Darījumu veids	Kopējā darījumu vērtība, euro	Vai ir jāiekļauj reģistrācijas sliekšņa aprēķinā
IT pakalpojuma sniegšana Latvijā reģistrētiem, neregistrētiem nodokļa	1000	Jā

maksātājiem vai personām, kas nav nodokļa maksātājas		
IT pakalpojuma sniegšana citas dalībvalsts reģistrētiem nodokļa maksātājiem	4000	Nē, bet pirms šo pakalpojumu sniegšanas obligāti ir jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā
IT pakalpojuma sniegšana citas dalībvalsts nodokļa maksātājiem, kuriem nav piešķirts individuālais PVN identifikācijas numurs	4000	Jā
IT pakalpojuma sniegšana citas dalībvalsts personām, kas nav nodokļa maksātājas	500	Jā
IT pakalpojuma sniegšana trešās valsts vai trešās teritorijas personai, kura veic saimniecisko darbību savā valstī	1000	Nē
IT pakalpojuma sniegšana trešās valsts vai trešās teritorijas personai, kura neveic saimniecisko darbību savā valstī	1000	Jā
Pakalpojuma saņemšana no ārvalstu tiešsaistes platformām, kuras Māris izmanto sava pakalpojuma sniegšanai	1200	Nē, bet pirms pakalpojuma saņemšanas jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā

Neskatoties uz to, ka 2024. gadā kopējā darījuma vērtība, kas jāiekļauj sliekšņa aprēķinā, nepārsniedza reģistrācijas sliekšņa vērtību, Mārim jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā pirms no ārvalstu tiešsaistes platformas saņemtā pakalpojuma vai IT pakalpojuma sniegšanas citas dalībvalsts reģistrētiem nodokļa maksātājiem (atkarībā no tā, kurš darījums notiks pirmais), un jāsamaksā aprēķinātais PVN no saņemtā pakalpojuma un no iekšzemē sniegtajiem pakalpojumiem no brīža, kad iestājās pienākums būt reģistrētam VID PVN maksātāju reģistrā.

5. piemērs

Liene ir reģistrējusies kā saimnieciskās darbības veicēja un šuj apģērbus pēc pieprasījuma. Pasūtījumus parasti saņem klātienē savā šūšanas salonā. Tā kā Lienes pasūtījumu kopējā vērtība 12 mēnešu laikā nav sasniegusi 50 000 euro, viņa izmanto savas tiesības neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā. Proti, līdz šim nav izpildījušies arī citi nosacījumi, kas paredz obligāti reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā.

Mazā apgrozījuma dēļ turpmāk Liene nolemj šūt apģērbus, negaidot pasūtījumus, un mēģināt tos pārdot arī uz ārvalstīm kādā no interneta tirdzniecības platformām.

Tādējādi Lienei ir jānoskaidro, vai izvēlētajās platformas lietošana būs bez maksas vai par samaksu:

- **ja bezmaksas**, proti, nekādi maksājumi nav jāveic un nekādi maksājumi no Lienes darījumiem netiek ieturēti, tad tikai **šādas platformas izmantošanas dēļ**

Lienei nerodas pienākums reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā, neatkarīgi no tā, kas ir platformas īpašnieks;

- **ja par samaksu**, tad reģistrācija VID PVN maksātāju reģistrā, pirms Liene sāks izmantot platformu, būs obligāta, ja samaksa netiks veikta Latvijas personai, bet jebkuram citam ārvalsts uzņēmumam, kas neveic saimniecisko darbību Latvijā. Turklāt neatkarīgi no tā, vai samaksu Liene veiks pati vai tā tiks ieturēta kā komisijas maksa par viņas veiktajiem darījumiem platformā.

No 2025. gada 1. jūlija ir iespēja reģistrēties kā PVN maksātājam Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.² pantā noteiktajā kārtībā.

6. piemērs

Šuvēja Liene saimnieciskās darbības ietvaros nolēma izmantot interneta tirdzniecības platformu savu apģērbu pārdošanai. Platformas īpašnieks nav saimnieciskās darbības veicējs Latvijā un jau par profila reģistrēšanu tam piederošā platformā piemēro samaksu.

Lienei pirms profila izveides ir jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā parastajā vai Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.² pantā noteiktajā kārtībā.

7. piemērs

Andrim Airbnb.com kā fiziskajai personai sniedz elektronisko pakalpojumu (informācijas izvietojumu interneta vietnē) par Andra dzīvokli Airbnb.com.

Andrim pirms pakalpojuma saņemšanas ir jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā parastajā vai Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.² pantā noteiktajā kārtībā.

Minētā pakalpojuma sniegšanas vieta ir iekšzeme (t. i., Latvija). Andrim par visiem no Airbnb saņemtajiem pakalpojumiem saistībā ar informācijas izvietojumu par dzīvokli Airbnb.com ir jāaprēķina un jāmaksā valsts budžetā PVN, piemērojot PVN standartlikmi 21 procenta apmērā.

Ja Andris izvēlēsies reģistrēties parastajā kārtībā, tad PVN būs piemērojams visiem viņa veiktajiem ar nodokli apliekamajiem darījumiem.

Ja Andris būs tiesīgs izvēlēties un reģistrēties Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.² pantā noteiktajā kārtībā, tad PVN būs jāmaksā tikai no saņemtajiem pakalpojumiem.

Ja pakalpojums saņemts pirms reģistrēšanās, PVN nomaksa veicama par visiem viņa veiktajiem ar nodokli apliekamajiem darījumiem, kas veikti no brīža, kad bija jāreģistrējas līdz reģistrācijai, iesniedzot paziņojumu par PVN samaksu.

3. Reģistrētiem nodokļa maksātājiem

Reģistrētiem nodokļa maksātājiem, veicot ar nodokli apliekamos darījumus tiešsaistes platformās:

- 1) **jāidentificē darījuma partneris** – Latvijā vai arī citā ES dalībvalstī, trešā valstī vai trešā teritorijā reģistrēti vai neregistrēti PVN maksātāji vai personas, kas nav PVN maksātājas;
- 2) **jānosaka darījuma veids** – [ar PVN apliekamie vai neapliekamie darījumi](#), ar PVN apliekamā vērtība, [PVN likme](#);
- 3) **jānosaka darījuma sniegšanas vieta** – ar nodokli apliekamie darījumi notiek iekšzemē vai citā ES dalībvalstī, trešā valstī vai trešā teritorijā.

3.1. Nodokļa piemērošana saņemtajiem pakalpojumiem

Pakalpojumu sniegšana ir darījums, kas nav preču piegāde; par pakalpojumu sniegšanu uzskata arī:

- a) nemateriālā īpašuma (nemateriālo vērtību un tiesību) pārdošanu (nodošanu),
- b) saistības atturēties no kādas darbības vai rīcības vai pieļaut kādu darbību vai rīcību,
- c) lietu nomu,
- d) būvdarbu veikšanu.

Pakalpojuma sniegšanas vietas noteikšanas pamatprincipi:

- **ja pakalpojums tiek sniegts nodokļa maksātājam**, pakalpojuma sniegšanas vieta, ja Pievienotās vērtības nodokļa likumā nav noteikts citādi, ir:
 - 1) pakalpojuma saņēmēja saimnieciskās darbības mītnes vieta;
 - 2) pakalpojuma saņēmēja pastāvīgās iestādes atrašanās vieta, ja pakalpojums tiek sniegts pakalpojuma saņēmēja pastāvīgajai iestādei, kas neatrodas šīs personas saimnieciskās darbības mītnes vietā;
 - 3) pakalpojuma saņēmēja deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, – pastāvīgās uzturēšanās vieta, ja pakalpojuma saņēmējam nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes.
- **ja pakalpojums tiek sniegts personai, kas nav nodokļa maksātājs**, pakalpojuma sniegšanas vieta, ja Pievienotās vērtības nodokļa likumā nav noteikts citādi, ir:
 - 1) pakalpojuma sniedzēja saimnieciskās darbības mītnes vieta;
 - 2) pakalpojuma sniedzēja pastāvīgās iestādes atrašanās vieta, ja pakalpojums tiek sniegts no pakalpojuma sniedzēja pastāvīgās iestādes, kas neatrodas šīs personas saimnieciskās darbības mītnes vietā;
 - 3) pakalpojuma sniedzēja deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, – pastāvīgās uzturēšanās vieta, ja pakalpojuma sniedzējam nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes.⁴⁶

⁴⁶ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmā un otrā daļa.

Vairākiem pakalpojumu veidiem darījuma vieta tiek noteikta atšķirīgi (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 20.–30. pants):

- kultūras, mākslas, sporta, zinātnes, izglītības, izklaides un cita līdzīga rakstura pakalpojumiem;
- pasažieru transporta pakalpojumiem (ja pakalpojuma saņēmēji nav PVN maksātāji);
- preču transporta pakalpojumiem (ja pakalpojuma saņēmēji nav PVN maksātāji)
- ar preču transportēšanu saistīta pakalpojuma sniegšanas vieta (ja pakalpojuma saņēmēji nav PVN maksātāji).

Šie atšķirīgie noteikumi pamatā (ar dažiem izņēmumiem) ir piemērojami situācijās, kad pakalpojuma saņēmējs ir persona, kas neveic saimniecisko darbību un pakalpojumam piemēro nevis tās valsts PVN, kas ir pakalpojuma sniedzēja saimnieciskās darbības mītnes vieta, bet gan tās valsts PVN, kur šo pakalpojumu izmanto. Attiecīgi šādā gadījumā PVN ir piemērojams saskaņā ar tās valsts noteikumiem, kurā šo pakalpojumu izmanto.

Ja saskaņā ar šiem atšķirīgajiem darījuma vietas noteikumiem darījuma vieta ir cita ES dalībvalsts, pakalpojuma sniedzējam būtu jāreģistrējas katras attiecīgās ES dalībvalsts PVN maksātāju reģistrā PVN deklarēšanai un samaksai.

Vairāk par PVN piemērošanu pakalpojumiem, kuru sniegšanas vieta nosakāma pēc citiem nosacījumiem, var iepazīties metodiskajā materiālā "[Par pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu pakalpojumiem](#)".

Par pakalpojumiem, kuru sniegšanas vietu nosaka pēc **pamatprincipa** un kuri saņemti:

- **Latvijā no Latvijā reģistrēta nodokļa maksātāja**, PVN aprēķina un valsts budžetā maksā pakalpojuma sniedzējs, izņemot gadījumus, kad piemēro [PVN "reverso" \(apgriezto\) maksāšanas kārtību](#).
- **No citas dalībvalsts vai trešās valsts vai trešās teritorijas nodokļa maksātāja**, kas neveic saimniecisko darbību Latvijā, PVN aprēķina un valsts budžetā maksā:
 - pakalpojuma saņēmējs, ja tas ir reģistrēts nodokļa maksātājs un šos pakalpojumus saņem savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai;
 - juridiska persona, kas nav nodokļa maksātāja, bet kura ir reģistrēta VID PVN maksātāju reģistrā.⁴⁷

Ja pakalpojuma saņēmējs izmanto pakalpojumu savu ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai, tad aprēķināto PVN ir tiesības atskaitīt kā priekšnodokli.⁴⁸

⁴⁷ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 88. panta pirmā daļa un 89. panta pirmā daļa.

⁴⁸ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 92. panta pirmās daļas 1. punkts un 2. punkts, ceturtā daļa, 96. pants, 97. panta sestā daļa.

3.2. Nodokļa piemērošana sniegtajiem pakalpojumiem

Latvijā reģistrēts nodokļa maksātājs, kas veic saimniecisko darbību Latvijā, pakalpojumiem, kuru **sniegšanas vieta ir citas dalībvalsts, trešās valsts vai trešā teritorijā, Latvijas PVN nepiemēro.**

Latvijā reģistrēts nodokļa maksātājs, kas veic saimniecisko darbību Latvijā, pakalpojumus, kuru **sniegšanas vieta ir Latvija** un kuri sniegti jebkurām personām Latvijā, kā arī citu valstu personām, ja darījuma vieta ir iekšzeme PVN piemēro un uzrāda to PVN deklarācijā.

3.3. Nodokļa piemērošana preču iegādēm ES teritorijā

Preču iegāde ES teritorijā ir tiesību iegūšana rīkoties ar lietu kā īpašniekam, ja šīs lietas nosūtīšanu vai transportēšanu no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti veic preču piegādātājs vai preču saņēmējs, vai trešā persona preču piegādātāja vai preču saņēmēja vārdā.⁴⁹

Latvijā reģistrēts nodokļa maksātājs, kas veic saimniecisko darbību Latvijā, iegādājies preces ES teritorijā, **preču iegādes vieta** ir tā valsts, kurā preces atrodas, kad beidzas to nosūtīšana vai piegāde tam kā preču saņēmējam.⁵⁰

Ja Latvijā reģistrēts nodokļa maksātājs, veicot preču iegādi ES teritorijā, darījuma brīdī ir **uzrādījis derīgu VID PVN maksātāja reģistrācijas numuru**, tad **par preču iegādes ES teritorijā vietu ir uzskatāma iekšzeme.**

Izņēmums: ja vien reģistrēts nodokļa maksātājs, kurš ir veicis šo iegādi, nepierāda, ka **nodoklis jau ir piemērots tajā valstī, kur preces tika piegādātas.**⁵¹

3.4. Nodokļa piemērošana preču piegādēm

Preču piegāde ir darījums, kas izpaužas kā īpašuma tiesību uz lietu nodošana citai personai, lai tā varētu rīkoties ar lietu.⁵²

Preču piegādes darījumā ar nodokli apliekamā vērtība ir atlīdzība par piegādātajām precēm.⁵³

⁴⁹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1. panta 18. punkts.

⁵⁰ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 16. panta pirmā daļa.

⁵¹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 16. panta trešā daļa.

⁵² Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1. panta 20. punkts.

⁵³ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 34. panta pirmā daļa.

Preču piegādes vieta:

- **ja preces tiek nosūtītas vai transportētas** – piegādes vieta ir tā vieta, kur preces atradās, kad sākās to transportēšana vai nosūtīšana;
- **ja preces netiek nosūtītas vai transportētas** – piegādes vieta ir tur, kur preces atradās to piegādes brīdī;
- **ja preces tiek montētas vai uzstādītas** – piegādes vieta ir tur, kur preces montē vai uzstāda.⁵⁴

Preču piegādē ir **svarīgi** noteikt, **kurā brīdī tiek nodotas īpašuma tiesības uz precī**, un šo brīdi uzskata par preču piegādes darījuma brīdi, kā arī šis brīdis ir vienāds gan pārdevējam, gan pircējam.

- Ja preces līdz pircējam **transportē pārdevējs** (vai transporta uzņēmums pārdevēja uzdevumā), **īpašuma tiesības uz precī pāriet tikai tad, kad pircējs saņem precī no pārdevēja vai pārvadātāja**;
- ja preču transportēšanu nodrošina **pircējs, piegādes brīdis ir brīdis, kad prece nodota pārvadājumam**.

Par PVN deklarācijas un tās pielikumu aizpildīšanu var iepazīties VID metodiskajā materiālā ["PAR PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS NODOKĻA DEKLARĀCIJAS UN TĀS PIELIKUMU AIZPILDĪŠANU"](#).

3.5. Pārreģistrēšanās īpašajā kārtībā (vispārējā reģistrācija → īpašā PVN kārtība)

No 2025. gada 1. jūlija arī jau reģistrēti nodokļa maksātāji var pāriet uz reģistrāciju Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.² pantā noteiktajā īpašajā kārtībā, ja tie atbilst noteiktajiem kritērijiem (sk. šā materiāla 11.lp.).

Šādā gadījumā VID EDS jāiesniedz iesniegums pārejai uz reģistrāciju Pievienotās vērtības nodokļa likuma 139.² pantā noteiktajā kārtībā.

EDS jāizvēlas sadaļā Dokumenti / Izveidot jaunu dokumentu / Nodokļu maksātāju reģistrācijas un datu izmaiņu veidlapas / Iesniegums reģistrācijai PVN īpašajā reģistrācijas kārtībā (139.²pants) vai izslēgšanai no tās / Paziņojums saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 73.panta 21.daļu par pāreju uz PVN īpašo reģistrācijas kārtību / **Maiņa**, apstiprinot, ka jums ir tiesības pāriet uz īpašo PVN reģistrācijas kārtību.

⁵⁴ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 12. pants.

3.6. Piemēri

Latvijā reģistrēta PVN maksātāja darījumu deklarēšana PVN deklarācijā

Darījuma veids	Darījuma partneris	Darījuma vieta	Ar PVN apliekamā vērtība	Aprēķinātais PVN	Aprēķinātais PVN, ko atskaita vai neatskaita kā priekšnodokli	PVN deklarācijas pielikums
Saņem reklāmas pakalpojumus savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai	Lietuvas nodokļa maksātājs	Latvija *19. panta pirmā daļā	50. rindā **17.14. apakšpunkts	55. rindā 17.19. apakšpunkts	64. rindā 17.26. apakšpunkts Priekšnodoklis, ja neizmanto savu apliekamo darījumu nodrošināšanai, 66. rinda **17.28. apakšpunkts	PVN 1 pārskata II daļā "Nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem, kas saņemti no ES dalībvalstīm" **19.2. apakšpunkts
Saņem juridiskos pakalpojumus savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai	Norvēģijas (t. i., trešās valsts) persona, kas veic saimniecisko darbību.	Latvija *19. panta pirmā daļā	50. rindā **17.14. apakšpunkts	54. rindā 17.18. apakšpunkts	63. rindā 17.25. apakšpunkts Priekšnodoklis, ja neizmanto savu apliekamo darījumu nodrošināšanai, 66. rinda **17.28. apakšpunkts	PVN 1 pārskata I daļā "Priekšnodoklis par iekšzemē iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem" 19.1. apakšpunkts
Sniedz elektroniskos pakalpojumus	Vācijas reģistrēts nodokļa maksātājs	Vācija *19. panta pirmā daļā	40. rinda **17.1. apakšpunkts 48. ² rinda 17.12. apakšpunkts			PVN 2 pārskatā **34. punkts "Pārskats par preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem ES"
	Spānijas neregistrēts nodokļa maksātājs	Latvija *19. panta otrā daļā	40. rinda **17.1. apakšpunkts 41. rinda **17.1. apakšpunkts	21 % *41. pants 52. rinda **17.16. apakšpunkts		PVN 1 pārskata III daļā **19.2. apakšpunkts "Aprēķinātais nodoklis par piegādātajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem"
	Itālijas persona, kas nav nodokļa maksātājs	Itālija *27. panta pirmā daļa	-	Latvijas PVN nav jāpiemēro***		
	Pakalpojuma sniedzējam ir jāinteresējas par nepieciešamību reģistrēties attiecīgajā dalībvalstī kā PVN maksātājam, lai nomaksātu attiecīgās dalībvalsts PVN, vai tas var izvēlēties reģistrēties OSS režīma izmantošanai					
		Latvija, ja izpildās *27. panta trešās daļas nosacījumi	41. rinda **17.1. apakšpunkts	52. rinda **17.16. apakšpunkts		PVN1 pārskata III daļā

*Pievienotās vērtības nodokļa likums.

**Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumi Nr. 40 "Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarācijām"

**PVN piemērošana un administrēšana īpašā kārtībā (139.² p.) reģistrētiem
nodokļa maksātājiem**

Atšķirībā no parastā kārtībā reģistrētiem nodokļa maksātājiem, īpašā kārtībā reģistrētiem nodokļa maksātājiem:

- nav jāsniedz PVN deklarācijas;
- PVN aprēķina tikai par no ārvalsts uzņēmuma (kurš neveic saimniecisko darbību Latvijā) saņemtajiem maksas pakalpojumiem (kuru sniegšanas vietu nosaka pēc Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19.panta pirmā daļa) un preču iegādi ES;
- piešķirto PVN numuru izmanto tikai iepriekšējā punktā minētajiem darījumiem;
- aprēķināto PVN nomaksā, iesniedzot paziņojumu par PVN samaksu (sniedz tikai par to mēnesi, kurā noticis darījums);
- nav jāizraksta PVN rēķins;
- nav tiesību uz priekšnodokli.

8. piemērs

Īpašā kārtībā reģistrēts nodokļa maksātājs plāno saņemt reklāmas pakalpojumus savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai no Lietuvas nodokļa maksātāja, kurš neveic saimniecisko darbību Latvijā. Tā kā pakalpojuma sniegšanas vieta nosakāma pēc Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta pirmās daļas, tad reģistrēts nodokļa maksātājs:

- *pirms šī pakalpojuma saņemšanas uzrāda darījuma partnerim savu PVN numuru;*
- *par saņemto pakalpojumu aprēķina PVN 21 procenta apmērā;*
- *līdz nākamā mēneša 20.datumam, pēc mēneša, kurā saņemts pakalpojums, iesniedz paziņojumu par PVN samaksu;*
- *iemaksā valsts budžetā aprēķināto PVN līdz nākamā mēneša 23.datumam, pēc mēneša, kurā saņēma pakalpojumu.*

Šādi jārikojas, arī veicot preču iegādi ES.

4. Tabulas

Darījumu veidi un to iekļaušana reģistrācijas sliekšņu kopējā vērtībā

Darījuma veids	Saņēmējs	Darījuma vieta	50 000 euro (iekšzemes darījumi)	10 000 euro (iegādes ES)	10 000 euro (darījumi ES)	100 000 euro (darījumi visā ES)	Piezīmes
Tādu ar nodokli apliekamu preču piegāde, kuras piegādes brīdī atrodas iekšzemē vai tiek transportētas vai nosūtītas no iekšzemes pie preču saņēmēja	Jebkura Latvijas persona	Iekšzeme ⁵⁵	X			X	Darījuma vērtība iekļaujama iekšzemes ar nodokli apliekamo darījumu kopējā vērtībā.
	Jebkura trešās valsts vai teritorijas persona	Iekšzeme ⁵⁶	X				
	Citas dalībvalsts reģistrēts PVN maksātājs	Iekšzeme ⁵⁷	X			X	Ja pircējs pirms preču iegādes ir uzrādījis tam piešķirtu derīgu citas dalībvalsts PVN numuru, darījuma vērtība iekļaujama iekšzemes ar nodokli apliekamo darījumu kopējā vērtībā.
	Citas dalībvalsts neregistrēts PVN maksātājs vai persona, kas nav nodokļa maksātājs	Cita dalībvalsts vai iekšzeme	X		X	X	Ja nodokļa maksātājs ir tiesīgs par šo darījumu veikšanas vietu noteikt iekšzemi, tos iekļauj iekšzemes ar nodokli apliekamo darījumu kopējā vērtībā. Taču jebkurā gadījumā šo darījumu vērtību ņem vērā, nosakot tālpārdošanas darījumu un elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtu pakalpojumu kopējo vērtību.
Elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtu pakalpojumu sniegšana	Citas dalībvalsts persona, kas nav nodokļa maksātājs	Cita dalībvalsts vai iekšzeme	X		X	X	Darījuma vērtība iekļaujama iekšzemes ar nodokli apliekamo darījumu kopējā vērtībā.
	Jebkura Latvijas persona	Iekšzeme ⁵⁸	X		X	X	
	Jebkura trešās valsts vai teritorijas persona	Iekšzeme vai trešās valsts vai trešās teritorijas ⁵⁹	X				
	Citas dalībvalsts neregistrēts	Iekšzeme ⁶⁰	X		x	X	

⁵⁵ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 12. panta otrā daļa.

⁵⁶ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 12. panta pirmā daļa.

⁵⁷ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 12. panta pirmā daļa.

⁵⁸ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. pants.

⁵⁹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. pants.

⁶⁰ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19. panta otrā daļa.

PVN piemērošana darījumiem tiešsaistes platformās

	nodokļa maksātājs						
Visa veida pakalpojumu sniegšana, arī Pievienotās vērtības nodokļa likuma 52. panta pirmās daļas 20., 21., 22., 24., 25. un 26. punktā minēto (piemēram, darījumi ar nekustamo īpašumu, finanšu un apdrošināšanas pakalpojumi, pakalpojumi par likumiskās zemes lietošanas tiesībām u. c.), kas saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19.-30. pantā noteikto ir sniegti iekšzemē.			X			X	
Preču iegādes ES teritorijā (precī nosūta vai transportē no citas dalībvalsts uz iekšzemi)	Iekšzemes nodokļa maksātājs	Iekšzeme ⁶¹		X			Darījumu vērtību ņem vērā, ja prece iekšzemē ir ar nodokli apliekama un iegādāta no citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja.

Plašāka informācija pieejama VID tīmekļvietnē vai zvanot uz VID konsultatīvo tālruni 67120000.

Lai apskatītu iepriekšējās versijas, seko saitei:

- [PVN piemērošana darījumiem tiešsaistes platformās \(13.03.2026.\)](#)
- [PVN piemērošana darījumiem tiešsaistes platformās \(30.06.2025.\)](#)

⁶¹ Pievienotās vērtības nodokļa likuma 16. panta otrā daļa.

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 20.02.2025.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 13.03.2026.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [EDS](#) sadaļā "Sarakste ar VID".